

תמונת מצב מגדרית הוועד האולימפי בישראל 2023

תמונת מצב של הוועד האולימפי בישראל 2023

ירדן הר לב - ראש מערך החינוך, הוועד האולימפי בישראל
סוזי יוגב - יו"ר הוועדה לשוויון מגדרי, הוועד האולימפי בישראל

טיפול השוויון בין המינים ופיתוח מצוינות הישגית של נשים בספורט הינה אחת ממשימות המפתח שלנו בוועד האולימפי בישראל. בהיותנו ארגון הגג של הספורט בישראל יש לנו תפקיד חשוב ביצירת שינוי חברתי, בהאצת תהליכים ובהובלת השוויון המגדרי בספורט בכל הרמות ולכל קבוצות הגיל.

תמונת המצב המובאת במסמך זה שמה זרקור על ההישגים והאתגרים ומושגת באמצעות שתי פרקטיקות עבודה ומעקב:

מדד התקינה המגדרית - מדד התקינה המגדרית בוועד האולימפי בישראל נבדק מידי שנה ומשמש כמצפן מנחה פעולה אסטרטגי. התקן מגדיר את הסטנדרט והתוצאה הרצויים בכל אחד מעשרת הפרמטרים של התקינה המגדרית. התוצאות הרצויות מנוסחות באופן מדיד וברות השגה.

תכלית מדד התקינה המגדרית:

- להניע שינוי מהותי במהירות תוך סטנדרטיזציה לוועד האולימפי בישראל
- להוות מודל לאירגוני הספורט המאוגדים תחת הוועד האולימפי בישראל
- לכוון אותנו בעיצוב תכנית העבודה והפעולות הנדרשות
- מתן תמונה בהירה להערכת אפקטיביות הפעילות שלנו
- לאמוד את מידת ההתקדמות בוועד האולימפי בישראל

ניטור - באמצעות תהליך הניטור מתקבלת אינפורמציה ותמונת מצב השוואתית של נשים ביחס לגברים בעשרת תחומי הליבה. ניטור מהווה אחד הכלים למעקב אחר מימוש המדיניות המגדרית והטמעתה בארגון תוך שמירה על עקרונות השקיפות, הבקרה והשיפור המתמיד.

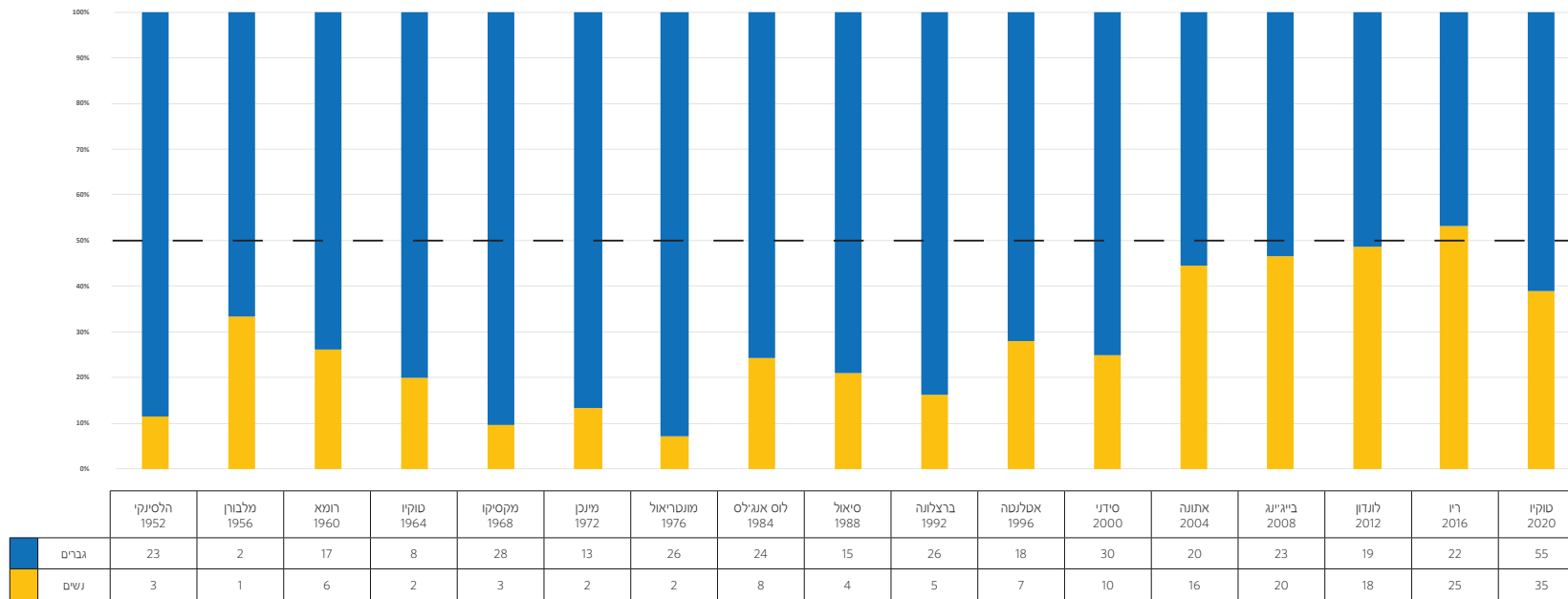
- הניטור מתבצע באמצעות סריקות של הפרמטרים שנקבעו על מנת לזהות מצבי אי שוויון, לטפל בחריגות ולתעדף פרויקטים שיאיצו צמצומם.

תמונת מצב של הוועד האולימפי בישראל 2023

השתתפות במשחקים האולימפיים

תקן: ייצוג הולם של נשים במשחקים האולימפיים בהתאם לעמידה בקריטריונים בינלאומיים

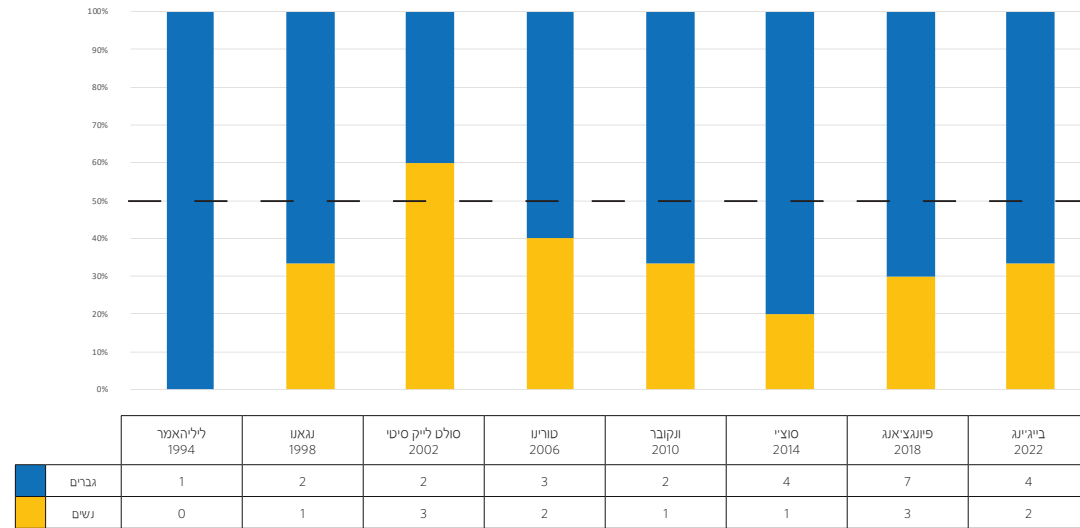
ספורטאים וספורטאיות במשחקי הקיץ האולימפיים בין השנים 1952 - 2020

- המשחקים האולימפיים בעת החדשה נערכו באתונה 1896. ישראל השתתפה בהם לראשונה בהלסינקי 1952.
- סך הכול ישראל השתתפה ב-17 משחקי קיץ אולימפיים ובכל משלחותיה נכללו נשים.
- 11 ספורטאים אישיים זכו ב-12 מדליות אולימפיות, 4 מהן הושגו על ידי נשים. מדליה אולימפית אחת הושגה על ידי נבחרת מעורבת בתחרות הקבוצתית.
- בטוקיו 2020, משלחת ישראל כללה 24 שחקני בייסבול. ללא ענף ספורט קבוצתי, 53% מספורטאי המשלחת היו נשים.

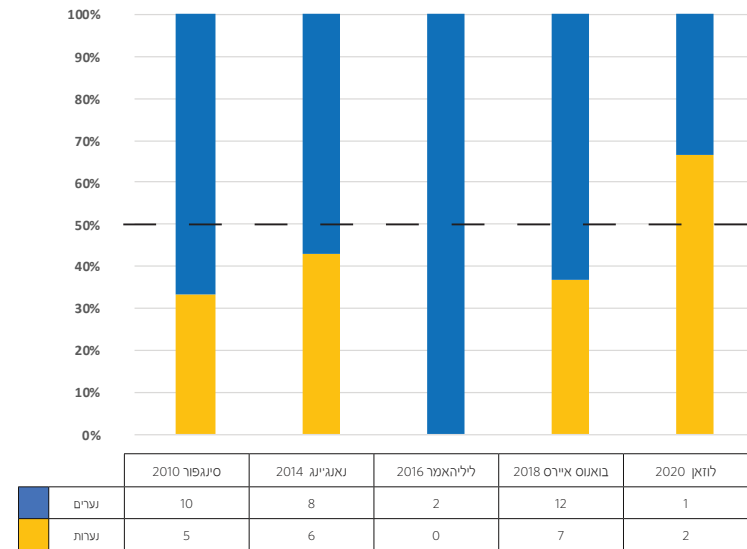
ספורטאים וספורטאיות במשחקי החורף האולימפיים בין השנים 1994 - 2022

- משחקי החורף האולימפיים נערכו לראשונה בשאמוני 1924, בעוד ישראל החלה להשתתף בהם רק בלילהאמר 1994 ומאז השתתפה בעקביות.
- סך הכול ישראל השתתפה ב-8 משחקי חורף אולימפיים והחל מנגאנו 1998 נכללו נשים במשלחותיה.
- ספורטאים ישראלים לא זכו עד היום במדליות אולימפיות במשחקי החורף.

ספורטאים וספורטאיות במשחקים האולימפיים לנוער (קיץ וחורף) בין השנים 2010 - 2020

- ישראל משתתפת באופן סדיר במשחקי הקיץ האולימפיים לנוער החל מראשיתם בסינגפור 2010, והחלה להשתתף במשחקי החורף האולימפיים לנוער החל מלילהאמר 2016.
- עד היום ישראל השתתפה ב-3 משחקי קיץ אולימפיים לנוער ובכל משלחותיה נכללו נערות.
- במשחקי החורף האולימפיים לנוער ישראל השתתפה פעמיים כאשר רק בלוצאן 2020 נכללו נערות במשלחת.
- 9 ספורטאים ישראלים זכו ב-10 מדליות אולימפיות במשחקי הנוער (קיץ וחורף), מתוכן 2 מדליות הושגו על ידי נערה במשחקי החורף ומדליה אחת הושגה במקצוע מעורב (משולב נער ונערה ביחד).

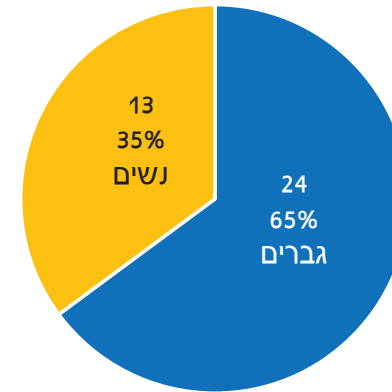
תפקידים וייצוג בדרגי ניהול

תקן:

- תקן בהנהלת הוועד האולימפי בישראל - 30% (בשאיפה ל-40% בדומה לוועד האולימפי הבינלאומי)
- תקן בתפקידים ודרגי ניהול בכירים - 50%
- תקן בוועדות - 50%
- השתתפות בוועדות בינלאומיות - 40% (בשאיפה ל-50%)

הנהלת הוועד האולימפי בישראל בשנת 2023

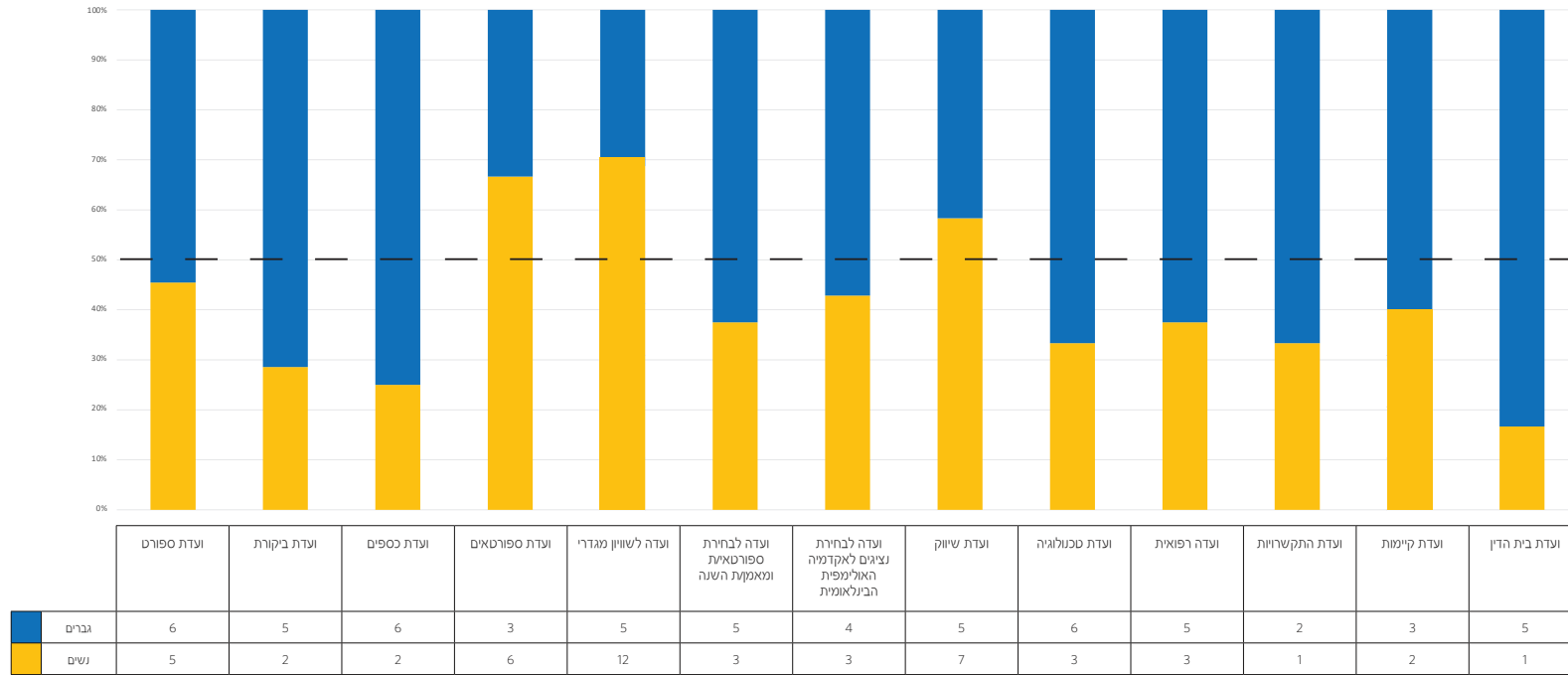
- 2 מבין 13 חברות ההנהלה הן משקיפות (ללא זכות הצבעה).
- 2 מבין 24 חברי ההנהלה הם משקיפים (ללא זכות הצבעה).
- נוכח החשיבות הרבה שהוועד האולימפי בישראל רואה בקידומן של נשים ועל מנת להאיץ תהליכי שילובן ושותפותן בעמדות מפתח וצומתי השפעה, נבנתה בוועד האולימפי בישראל תכנית ייחודית לדירקטוריות (2019).
- בשנה זו הוסמכו 13 נשים ובסה"כ 102 נשים נמנות בנבחרת הדירקטוריות של הוועד האולימפי בישראל.
- בשנת 2023 התקיים מפגש אחד של פורום הדירקטוריות של הוועד האולימפי בישראל ואתנה.
- הקורס מקנה לבוגרותיו תעודת הסמכה מוכרת לתפקיד דירקטורית מטעם המי"ל.
- משנת 2021 מועברים תכני ניהול של הוועד האולימפי הבינלאומי המקנים לבוגרות הקורס תעודת הסמכה.

תפקידים ודרגי ניהול בכירים בוועד האולימפי בישראל בין השנים 2012 - 2023

שנה	מספר עובדים	מספר עובדות	אחוז נשים	נשים בתפקיד ניהול
2012	5	4	44%	אין נשים בתפקידי ניהול
2020	5	7	58%	2 תפקידי ניהול לנשים
2021	5	5	50%	2 תפקידי ניהול לנשים
2022	5	6	55%	2 תפקידים ניהול לנשים
2023	6	7	54%	2 תפקידים ניהול לנשים

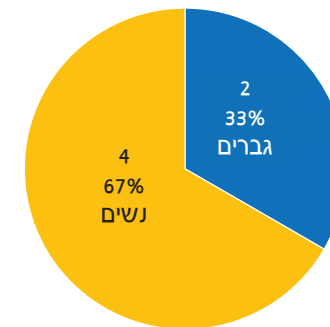
חברי ועדות הוועד האולימפי בישראל בשנת 2023

- בראשן של 6 מתוך 13 ועדות הוועד האולימפי בישראל מכהנות נשים.
- אחוז הנשים החברות בוועדות עומד על 45%.

השתתפות בוועדות בינלאומיות למשחקים האולימפיים בשנת 2023

- השתתפות בוועדות הוועד האולימפי הבינלאומי - נציגה.
- השתתפות בוועדות הוועד האולימפי האירופי - 5 נציגים (2 גברים ו-3 נשים).

פרסים, מלגות ותמריצים

תקן: הקצאת מלגות ותמריצים שוויוניים לגברים ונשים

הקצאת מלגות ותמריצים שוויוניים לגברים ונשים

- משנת 1984, הוועד האולימפי בישראל מעניק מלגות לספורטאים. סכום התגמול היו זהה לגברים ונשים בהתאם לסגל אליו משתייכים הספורטאים - זהב, כסף, ארד ובכיר.
- משנת 1984, הוועד האולימפי בישראל מעניק תמריצים לספורטאים ומאמנים. סכום התמריץ היו זהה לגברים ונשים בהתאם להישג.

זכיה בתואר מאמנת השנה

- תואר מאמנת נכנס בשנת 2007 במטרה לשפר ולקדם את מעמד המאמנים והמאמנות.
- החל משנת 2021, נוספה התייחסות מגדרית והתואר ניתן בכל שנה למאמן ומאמנת.

זכיה בתואר ספורטאית השנה

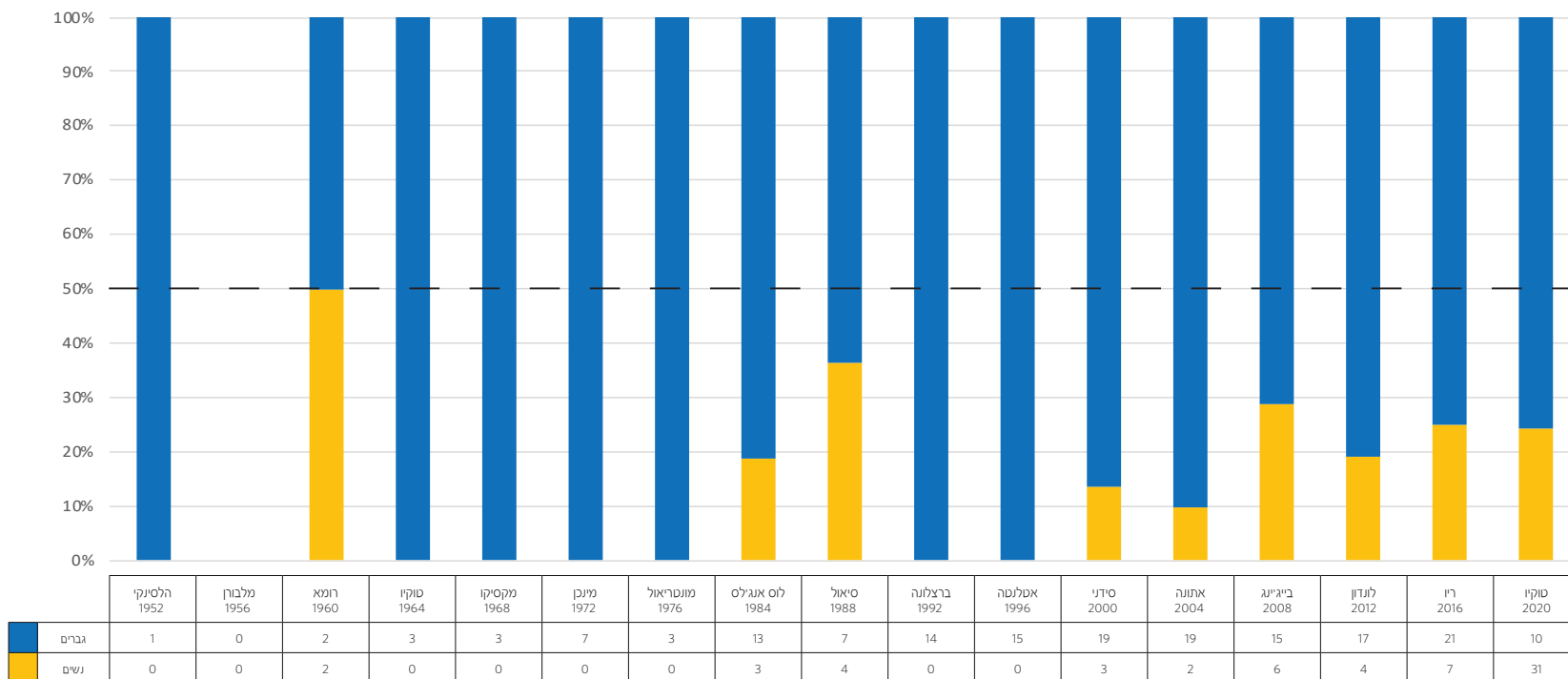
- החל משנת 1949, ניתן תואר ספורטאי או ספורטאית השנה כאות הערכה, הוקרה וכניסה להיסטוריה. הנבחרים זוכים בגמול כספי מכובד מהוועד האולימפי בישראל.
- החל משנת 2013, נוספה התייחסות מגדרית והתואר ניתן בכל שנה מאז לספורטאי וספורטאית.

הכשרה וטיפוח מאמנות

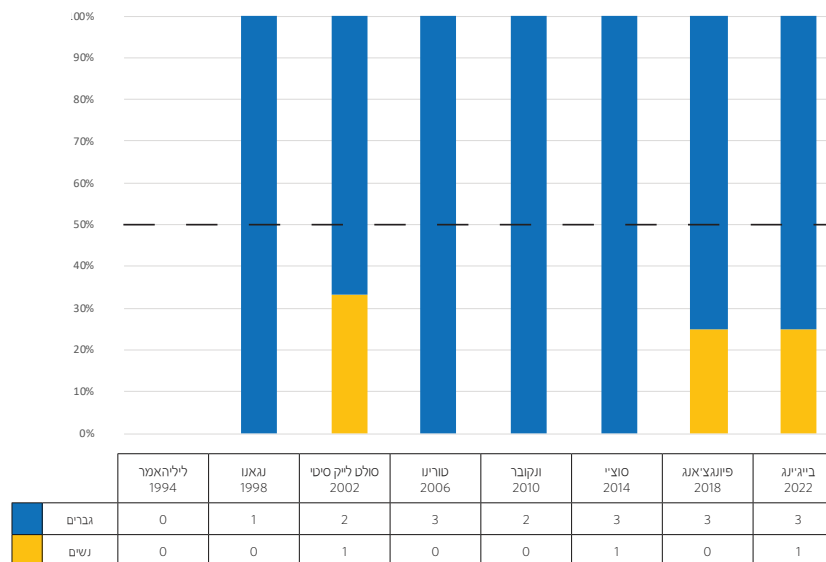
תקן: השתתפות בקורס הכשרת מאמנים לאומיים - 40%

מאמנים ומאמנות במשחקי הקיץ האולימפיים בין השנים 1952 - 2020

מאמנים ומאמנות במשחקי החורף האולימפיים בין השנים 1994 - 2022

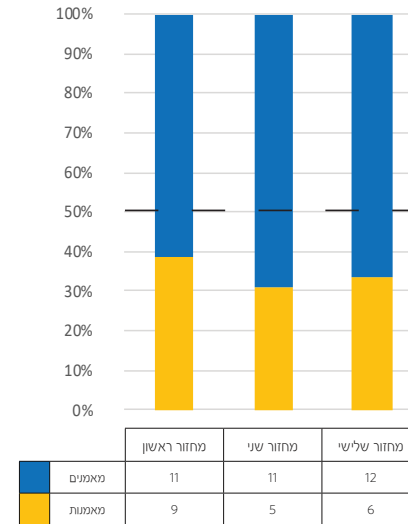
מאמנים ומאמנות במשחקים האולימפיים לנוער בין השנים 2010 - 2020

- משלחת ישראל למשחקי החורף לנוער הינה קטנה מאוד ולכן יכולת ההשפעה על שינוי או הרחבת צוות האימון מוגבלת. בעתיד, תעמוד בראש משלחת זו אישה.

משתתפי התוכנית הלאומית למאמנים 2016 – 2023

- בשנת 2016 השיק הוועד האולימפי בישראל את תכנית "פודיום" - התוכנית הלאומית למאמנים.
- האיגודים נדרשים להגיש עד 3 מועמדים - מתוכם אישה אחת לפחות.
- במחזור הראשון (מרץ 2016) - 82% גברים ו-86% נשים ממשתתפי התוכנית עוסקים באימון בהווה.
- במחזור השני (מאי 2019) - 100% ממשתתפי ומשתתפות התוכנית עוסקים באימון בהווה.
- במחזור השלישי (מרץ 2022) - 100% ממשתתפי ומשתתפות התוכנית עוסקים באימון בהווה.

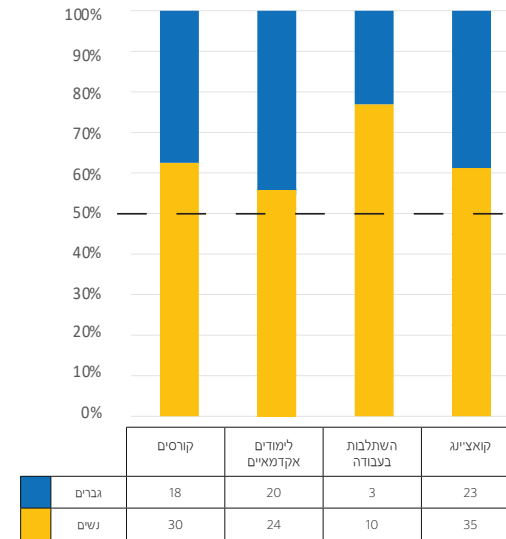

מעבר לקריירה חדשה

תקן: הזדמנות שווה להשתתפות בפרויקט "היום שאחרי" לגברים ונשים

משתתפי פרויקט "היום שאחרי" בין השנים 2016 - 2023

- מתחילת הפרויקט בשנת 2016 120 (61.5%) מתוך 195 משתתפי הפרויקט הן ספורטאיות.
- הנתונים הנ"ל מתייחסים לספורטאים וספורטאיות אולימפיים בלבד.
- ההצטרפות לתכנית מתבצעת על ידי יצירת קשר אישי עם הספורטאית.

מוגנות בספורט - מניעת הטרדות, התעללות, ביזוי ואלימות

נתונים:

- שנת 2018 - לא הוגשו תלונות
- שנת 2019 - הוגשה תלונה אחת
- שנת 2020 - לא הוגשו תלונות
- שנת 2021 - הוגשו 2 תלונות
- שנת 2022 - הוגשו 8 תלונות
- שנת 2023 - הוגשו 4 תלונות

הערות:

- בשנת 2018 נכתב התקנון למניעת הטרדה מינית ומוגנות לראשונה בספורט בישראל.
- בשנת 2018 נכתבה נחתמה האמנה לשוויון מגדרי ובכללה סעיף בנושא מוגנות ומרחב מוגן בספורט.
- לראשונה בישראל מונתה ממונה למניעת הטרדות מיניות ומוגנות בספורט שהוסמכה במרכז לכבוד האדם.
- בשנת 2022: 3 מתוך 5 הפניות נבדקו ע"י בודק חיצוני או ועדה, 2 פניות הועברו למשטרה.

סיכום ומגמות מתמונת המצב

- נשמר שיעורן הגבוה של הספורטאיות במשחקים האולימפיים.
- שיעור הנשים בוועד האולימפי בישראל עומד על 35%, שהינו עדיין נמוך ביחס לתקן (40%) של הוועד האולימפי הבינלאומי (IOC), אך גבוה ב-8% מהתקן של מנהל הספורט (30%).
- תפקידים ודרגי ניהול עומד על 50% הגם חילופי בעלות התפקידים.
- שיעור הנשים בתפקידי ראשי וועדות וחברות ועדה גבוה ונשמר.
- שיעור הנשים בוועדות בין"ל נשמר. עם זאת יש להדגיש כי ההמלצה היא של הוועד האולימפי בישראל אך ההחלטות מתקבלות ע"י IOC ו-EOC.
- הקצאת מלגות ותמריצים הינה שוויונית בכפוף להישג ולא למגדר.
- לזכייה בתואר ספורטאית ומאמנת השנה ישנה התייחסות מגדרית כחלק מהחזון האירגוני.
- מאמנות נמצאות בתת ייצוג בכל הקטגוריות. נשמר שיעורן הגבוה בתוכנית הלאומית למאמנים "הפודיום" (30% בקירוב). קורס "מאמנות המחר" כהאצה לשינוי.
- במעבר לקריירה חדשה, ניכר שיעורן הגבוה והבולט של נשים בהכשרות אקדמאיות, השתלבות בעבודה, יציאה להכשרות העשרה ונכונות לליווי אישי.
- מוגנות בספורט והבטחת מרחב בטוח ומוגן הינו יעד אסטרטגי. בנתונים המדווחים חלה ירידה של 50% לאור תחקיר "זמן אמת" המציאות עגומה יותר ואנו בתת דיווח.
- בשנת 2023 הוסמכו על ידי ה-IOC שני קציני מוגנות והחלה הכשרה של קצינת מוגנות בחברה הערבית. כמו כן, הוכנו תכנים חינוכיים מותאמים לקהלי יעד (צעירים מאמנים/הורים/ ספורטאים/מעטפת תומכת).
- ישנה חשיבות רבה להטמעת התקנון, להסברות, לאיגרות ולתכני ידע המופצים על ידנו בכל הרמות.
- התוכנית האסטרטגית 2020-2024: מהווה מנחה הפעולה ואנו עומדים ברוב התכניות שהגדרנו.